

згодом передавалися на доопрацювання. Вбачається, що рішення про знаття мораторію на продаж сільськогосподарських земель лежить переважно не у юридичній, а у політичні площині.

Список використаної літератури

1. Конституція України від 28.06.1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – ст. 141; Constitucia Ukrayny vid 28.06.1996 r. // Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrayny. – 1996. – № 30. – st. 141.
2. Земельний кодекс України від 25.10.2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 3–4. – ст. 27; Zemelniy codex Ukrayny vid 25.10.2001 r. // Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrayny. – 2002. – № 3–4. – st. 27.
3. Стрішенець О. М. Щодо статистики використання земель сільськогосподарського призначення / О. М. Стрішенець // Науковий вісник. Видавництво БОФУ, 2012-с. 386-391.

УДК:[339.13:620.95] (477.82)

Коротя Мирослав Іванович

*аспірант І року навчання
Східноєвропейського національного
університету імені Лесі Українки*

Козлов Владислав Адріанович

*студент III курсу Східноєвропейського національного
університету імені Лесі Українки*

Науковий керівник: Стрішенець О. М.

*д. е. н., професор Східноєвропейського
національного університету імені Лесі Українки*

СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ БІОЕНЕРГЕТИКИ У ВОЛИНСЬКІЙ ОБЛАСТІ

До стратегії досягнення економічного та соціально розвитку будь-якої країни відноситься вдосконалення традиційного паливно-енергетичного сектору з паралельним запровадженням альтернативних джерел енергії, що багато в чому залежить від наявності та розвитку енергетичних ресурсів, що є у державі.

Все ж сучасний тренд енергетичного сектору України залишає бажати кращого.

Загальний обсяг видобутку природного газу в Україні на 2015 рік склав приблизно 19,9 млрд. м³, що майже на 3% менше, ніж у 2014 році. Причина – реалізація жорсткої фіскальної політики, а саме підвищення рентних ставок. [2; с. 4].

Загальний обсяг видобутку нафти і газового конденсату на 2015 рік в Україні склав 2 461,7 тис. т. (на 9,9% менше, ніж у 2014 році), у т. ч. нафти – 1 805,6 тис. т. (на 10,9% менше) [2; с.14].

Загальний обсяг видобутку вугілля на 2015 рік в Україні склав 39 746,1 тис. т., що на 38,8% менше, ніж порівняно з 2014 роком., у т. ч. вугледобувними підприємствами, що належать до сфери управління профільного міністерства – 6,742 млн. т., що на 62% менше, порівняно з 2014 рік [2; с. 24].

Видобуток коксівного вугілля за минулий рік впав на 49,8% (на 7,984 млн. т.) – до 8,155 млн. т., енергетичного – на 35,3% (на 17,252 млн. т.) – до 31,604 млн. т. У т. ч. вугледобувні підприємства, що належать до сфери управління міністерства, знизили видобуток коксівного вугілля на 57,6% (на 2,652 млн. т.) – до 1,950 млн. т., енергетичного – на 63,5% (на 8,332 млн. т.) – до 4,792 млн. т. [2; с.24].

Виробництво електроенергії в Україні (без урахування АР Крим та зони АТО) у 2015 рік, порівняно з 2014 роком, скоротилося майже на 14% і склало 157,3 млрд. кВт-год [2; с. 29].

Все це спонукає сьогодні до пошуку альтернативних джерел для покриття та заміщення наявних енергетичних потреб країни та регіонів.

Найбільш сприятливою та економічно доцільною енергетикою на сьогодні є біомаса, що підвищує науковий інтерес, проведеннем досліджень та практичного впровадження на практиці.

Біоенергетика в Україні за останні роки все більше набирає обертів розвитку. Поштовхом до цього сприли: Закон України від 4 червня 2015 року «Про Зелений тариф» та практичного впровадження, як у промисловій так й у побутовій сфері [1; с. 113] та Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення конкурентних умов виробництва електроенергії з альтернативних джерел енергії» [2; с. 57].

За рахунок природно-географічного місце розташування та рослинного й тваринного різноманіття у Волинській області склались всі сприятливі обставини для запровадження біоенергетики (із верби тополі, платану) на побутовому та промисловому рівнях.

В сьогоднішніх умовах у Волинській області, за рахунок власних традиційних джерел енергії здійснюється видобуток кам'яного вугілля (234 тис. т.), торфу неагломератного (200 тис. т.), брикетів, котунів та подібних видів твердого палива з торфу (129 тис. т.) та дров для опалення (127 тис. щільних м³). У той же час рівень забезпеченості природного газу (лише 30 млн. м³) – досить низький, а дизельного палива – відсутній. Згідно з підрахунками, потенціал енергетичних ресурсів регіону лише на 28,46% (приблизно) здатен забезпечити потреби в енергії місцевими видами палива на територію області [3; с. 76].

Дефіцит місцевих видів енергоресурсів, який, як в цілому в Україні, відчувається у Волинській області, зумовлює залежність на 71,6% від імпортованих енергоносіїв [5; с. 82].

Ситуація вкрай важка, але із запровадженням приватними підприємствами (до речі перших в області й в Україні) біоенергетики є певні зміни.

Так компанія "Salix Energy", що була заснована на Волині у 2010 році, основним видом своєї діяльності визначила вирощування енергетичної верби, що на території області вкрай достатньо (Salix Viminalis) для отримання паливної біомаси. Кінцевим продуктом є деревна тріска з енергетичних плантацій, яка може використовуватися для виробництва теплової та електричної енергії.

"Salix Energy" має найбільші в Україні плантації енергетичної верби, розташовані у Волинській та Львівській областях. Розводяться 6 сортів верби, в тому числі польські, шведські. В 2013 р. компанія зареєструвала свій власний сорт «Марсияна» (єдиний офіційно зареєстрований в Україні). Перші плантації компанії були закладені у 2010 році (вже з моменту заснування), а у 2014 році був отриманий перший промисловий урожай. Станом на 2015 рік "Salix Energy" висадила близько 1700 га. енергетичних плантацій і є однією з найбільших компаній у цьому виді діяльності в Європі. Подальші плани включають розширення площі плантацій верби до 2,5 - 3 тис. га. [1. с. 115].

За підрахунками з 1 га. можна зібрати 20 т. верби. Цього вистачає, аби весь рік забезпечувати енергією будинок площею 220 м². Тими ж насадженнями (верба тополя, платан), що є на Волині (які вже вирощуються для потреб біоенергетики) можна нагріти 15-тисячний населений пункт.

Результати наших досліджень регіону в біоенергетиці дозволяють зробити попередні висновки про те, що Волинська область має досить значний потенціал біоенергетичних ресурсів (БЕР), використання потенціалу яких стане важливим кроком в напрямку оптимізації енергетики з яких:

- нормативне закріплення вимог з обов'язкового поетапного заміщення природного газу та електроенергії на біопаливо в районах наявності біопалива для опалення та освітлення об'єктів приватної та державної власності;
- розробка плану будівництва виробництв з випуску твердого біопалива з урахуванням ринку первинної сировини та можливості вирощування енергетичних рослин;
- розробка плану будівництва виробництв з генерації газоподібного біопалива з урахуванням ринку первинної сировини та можливості підключення до локальних газових мереж. Утвердження стандарту якості для газоподібного біопалива та введення його в дію як обов'язкового;
- розробка плану будівництва виробництв з випуску рідкого біопалива з метою заміщення не менше 20% обсягу використовуваних в обласних масштабах Україні нафтопродуктів з урахуванням ринку первинної сировини. Адаптація європейських стандартів на рідке біопаливо та впровадження їх як обов'язкових на території України;
- залучення інвесторів для будівництва або переустаткування існуючих теплоелектростанцій на роботу з використанням біопалива з урахуванням можливості продажу електроенергії за "зеленим тарифом";

- постійний моніторинг балансу наявної та використовуваної бази сировинних ресурсів, придатних для виробництва біопалива;
- використання забруднених Чорнобильом земель області та інфраструктури, як полігона для розвитку біоенергетичної галузі. Дезактивація земель сількогосподарського та лісового запасу через сівозміну енергетичних культур [4; с. 2].

Список використаної літератури

1. Структурні зміни в економіці природокористування: теоретичні основи С-87 та прикладні аспекти [Текст]: [кол. Моногр.] / за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. О. М. Стрішенько. – Луцьк : Вежа-Друк, 2016. – 180 с.
2. Енергетична галузь України: підсумки 2015 року // газовий сектор • нафта і нафтопродукти • ринок електроенергії • вугілля • тарифоутворення в секторі комунальних послуг • законодавчі ініціативи // К. Маркевич В. Омельченко Г. Пашкова Т. Овсяник. – Видавництво «Заповіт», 2016. – 70 с.
3. Особливості енергоспоживання у Волинській області в контексті дослідження можливостей використання біоенергетичних ресурсів (БЕР) регіону / Науковий часопис Scientific journal НПУ імені М.П. Драгоманова National Pedagogical Dragomanov University Серія 4. Географія і сучасність 2015. Вип. 19 (33).
4. Паливно-енергетичний комплекс України. Сучасний стан та перспектива розвитку \ Книга 2011 \ Новая папка / Волинська / qxd \ Вовковинская \ 26 08 2011 /Кож.

УДК [332.2:504](477)

Кравець Дмитро Миколайович
студент Східноєвропейського національного
університету імені Лесі Українки
Науковий керівник: Бегун С.І.
к.е.н., доцент кафедри обліку та аудиту
Східноєвропейського національного
університету імені Лесі Українки

ЕКОЛОГІЧНА МОДЕРНІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Щороку проблемам екології суспільство надає все більшого значення. Сучасна екологічна ситуація в Україні має ознаки кризової. Загострення основних проблем перетворює дану проблему і невідкладну серед них: зміна структури земельних ресурсів через їх масове вилучення і приватизацію під господарські потреби та забудову, а також через негативні процеси у ландшафтах; зниження родючості ґрунтів, які раніше відрізнялися своїми родючими властивостями; забруднення поверхневих та підземних вод; токсичність атмосферного повітря через викиди великих підприємств та фабрик, які не оснащені новітніми очищаючими механізмами; зменшення